

Årsberetning for 2019.

Udvalgets medlemmer har i år været som i 2018:

Kurt Due Johansen, Børge Langkilde, Niels Andersen, Henrik Mørup-Petersen og Leif Bisschop-Larsen.

Udvalget har i år holdt 6 møder, hvoraf et har været temamøder om Odense Fjord. På grundlag af referaterne, har det været muligt at følge med i arbejdet på DOF-Fyns hjemmeside. Møderne afholdes på skift hos de enkelte deltagere og ledsages altid af en god forplejning, der skaber et godt grundlag for arbejdet. Et medlem af DOF-Fyn bestyrelsen deltager i udvalgets møder.

Efterfølgende nævnes derfor kun de større emner, som udvalget har behandlet.

Hold marken våd og Viben kåd

Sådan udtrykte en landmand det håndgribelige resultat af den fælleskampagne, der i foråret blev iværksat under overskriften: "Sammen om at hjælpe Viben". Det var det foreløbige højdepunkt, af et samarbejde mellem DOF og Landbrug & Fødevarer løb af stablen med folder, informationsark, banner og en revidering af de to interesseorganisationers hjemmesider, så Viben i år og fremover kan profitere på håndgribelige initiativer for at få vibens tilbagegang i landbrugslandet standset. Hvis fælleskampagnens anbefalinger til Vibevenlig landbrugsdrift bliver efterlevet, så er der måske et spinkelt håb for fremtiden. Samarbejdet er kommet i stand efter mange års ihærdig og seriøs indsats fra naturpolitisk side (Niels) i DOF-regi, et arbejde, der bl.a. har haft sin rod i fynske undersøgelser og resultater fra landbrugslandet. Fælleskampagnen fortsætter i 2020.

Kompensation for opfyldning af Lindøterminalen.

Opfyldningen af havneudvidelsen er udført. De to fugleøer ved Gabet med stenbeskyttelse er godkendt af Kystdirektoratet, men endnu ikke udført. De vil blive udført i vinter eller i det tidlige forår. Vi har rykket for en færdiggørelse inden ynglesæsonen. Erstatningsbiotopen med en sø på Dræby Fed som erstatning for opfyldningen af en sø ved Lindøterminalen er udført men pleje med afgræsning er ikke sat i værk.

Nye vådområder.

Udvalget har fulgt op på Bøllemosen ved Gudbjerg, som venter på en løsning af jordfordelingen. Vådområdeprojektet på Siø er blevet stoppet i Miljøstyrelsen, da vandet skal pumpes til vådområdet. Det er en ændring af den nuværende pumpe til Øhavet. Langeland Kommune arbejder vist videre på at overbevise Miljøstyrelsen om at det er et godt projekt.

Sybergland:

Mogens Ribo har fulgt op arbejdet med en at få retableret 2 fugleøer og erosionssikret den eksisterende ø. Arbejdet udføres nu, så de er klar til ynglesæsonen. Mogens har fulgt op på forslag til fuglevenlige stier i området.

Odense Fjord.

Notatet om fuglenes flugt fra Odense Fjord følges op for at aktivere politikerne. Kommunerne ved

fjorden (Odense, kerteminde og Nordfyn) vil oprette et fælles udvalg om Odense Fjord. Naturgenopretningen i Småstenskrog øst for Seden Strandby er planlagt gennemført i 2020.

De tre øer i Bregør Bugt er de eneste steder med ynglende terner i Odense Fjord. Udvalget har opfordret Kerteminde Kommune til at beskytte øerne mod forstyrrelser, og kommunen har opsat informationsskilte. Øerne er med i EU-projektet BetterBirdLIFE, der kan finansiere en rævesikring af øerne og mulighed for at hæve dem over sommerhøjtande, så rederne på de lave øer ikke oversvømmes.

Rapport om Nærå Strand:

Kurt har lavet en større rapport over Nærå Strand/Agernæs Flak, der beskriver naturforhold og fugleliv, primært i perioden 1970-2019, men med tilbageblik helt til 1781! Rapporten beskriver, at fuglelivet stadig er rigt, men at det nu stort set kun drejer sig om trækfugle. På grund af inddæmning, afvanding og opdyrkning er viben reduceret fra 500 par i 1927 til 4 par i 2019! Følgende arter er forsvundet som ynglefugle siden især 1930: Atlingand, spidsand, almindelig ryle, brushane, dobbeltbekkasin, hvidbrystet præstekrave, bynkefugl og kirkeugle. Før det er arterne rørdrum, plettet rørvagtel og sortterne forsvundet. Ud over tab af levesteder er ålegræssets kraftige reduktion den vigtigste negative faktor.

Rapport om "Det nordfynske Øhav".

Rapporten dækker de 3 øhaver, Mågeøerne, Kystlagunen ved Gyldensteen og øhavet syd for Æbelø. Mågeøerne og fra 2014, den genskabte Kystlagune ved Gyldensteen, er vigtige ynglelokaliteter for kystfugle, men fra begyndelsen af 2000-årene er de jordrugende fugle fuldstændig forsvundet fra øhavet syd for Æbelø, bortset fra den nye ø Drætlingen. Tidligere ynglede op til 2.000 par ederfugle samt knopsvane, grågås, gravand, gråand, klyde, strandskade, vibe, rødben, stor præstekrave, hættemåge, stormmåge, sølvmåge, sildemåge, svartbag og havterne. Årsager og sammenhænge kan være svære, entydigt at bevise, men tilstedeværelse af ræv på øerne, bl.a. med rævegrav under gulvbrædderne på Dræet, turde være en af de primære årsager til fuglenes forsvinden fra øerne syd for Æbelø.

Rydningen i skovene på Sydlangeland i fuglenes yngletid. Udvalget har påtalt det uheldige med den voldsomme rydning i skovene i april-maj og viderebragt skovgæsternes forargelse. NST påstår, at det ikke er af økonomiske årsager, at de rydder skov på et tidspunkt, hvor private skovejere ikke ville drømme om at gøre det. Men de har nogle store dyre maskiner, der helst skal køre hele året!! Vi er nok nået til, at NST vil informere DOF-Fyn inden større rydninger.

Fredmosen

Mosen på Langeland blev sat til salg i 2018. Udvalget har lavet et oplæg til Åge V. Jensens Naturfond, som var interesseret og gik i forhandling om køb af mosen og bakkerne syd for mosen. Fredmosen er en del af konkursboet Broløkke, som nu er solgt til anden side.

Fyn blev finere

Det er titlen på det igangværende projekt under DOF-Fyn og som er beskrevet separat andetsteds. DOF's 10 fynske kommunerepræsentanter har været engageret i arbejdet med at beskrive en vellykket naturgenopretning i de respektive fynske kommuner. Det er fulgt op af en beskrivelse af en signaturfugl, der har nydt godt af de forbedrede forhold på lokaliteten. Det har også ført til en samlet registrering af de

fynske fugletårne og observationsplatforme, så Fyn er ikke kun blev finere for fuglene, men også for de fugleglade fynboer, der har fået bedre forhold til at nyde et uforstyrret fugleliv.

Projektet blev påbegyndt for et par år siden af kommunekoordinatoren fra DOF-Fyns bestyrelse. Ved koordinatorens tilbagetrækning fra foreningsarbejdet, lå projektet i dvale, men blev da af bestyrelsen i 2019 overdraget til Naturpolitisk Udvalg, som derefter fik det på skinner igen, så færdiggørelsen af en bog, der kan præsenteres på generalforsamlingen, er en realitet. Efterfølgende vil forskellige afsnit blive lagt på DOF-Fyn-webben, så der bliver et samspil mellem den trykte bog og elektronisk formidling på hjemmesiden med udnyttelse af de styrker, de to medier har.

Skovstrategi i Svendborg kommune

Det er vigtigt med DOF's repræsentationer i de 10 Grønne Råd på Fyn. Vi har i det naturpolitiske udvalg således i det forløbne år drøftet og aktivt bistået i to vigtige dagsordener. Dels i Middelfart med kommunens ønske om en biodiversitetsstrategi og dels i Svendborg med kommunens visionære skovstrategi.

Svendborg kommune ejer lidt over 300 ha skov, som drives ud fra principperne for bæredygtig drift og er dobbeltcertificeret. 10 pct. af kommunens skov blev allerede i 2014 udlagt som urørt skov, hvor der kun fældes træer af sikkerhedshensyn ved skel og stier. Desuden er 6,7 % af skovarealet udlagt til såkaldte biodiversitetsarealer, hvor beskyttelse af biodiversiteten har førsteprioritet frem for træproduktion. Et forslag til ny skovstrategi er på vej i Svendborg Kommune indeholder bl.a. følgende overordnede formål:

"Biodiversitet: Vi vil øge biodiversiteten i skovene. Mindst 20 % af skovarealet svarende til 58 ha udlægges til urørt skov inden 2025 og de resterende 80 % af skovene drives som biodiversitetsskov med særlig opmærksomhed på artsrige områder (nøglebiotoper) og værdifulde skovbryn. Man vil fremme udviklingen af naturlige skovstrukturer gennem hugst og genskabelse af naturlige vandstandsforhold, hvor det er muligt. Inden for biodiversitetsskovene kan op til 10 % af de enkelte skove drives som lysåbne arealer med f.eks. enge og overdrev og for de udvalgte særlig visuelle skove (i alt 20 ha) prioriteres opretholdelse af skov med høje stammer højest." Det sidste sker ud til Svendborg Sund.

Samtidig er der lagt op til meget langsigtede planer for skovene, idet driftsplanerne inddrager perioder på 50 år for de enkelte skove.

Vi støtter op om og deltager aktivt i udmøntningen af skovstrategien, som i sin helhed er meget ambitiøs og fremsynet. Forhåbentlig kan strategien for Svendborgs skove inspirere kommunerepræsentanterne til at provokere andre fynske kommuner til at lave noget tilsvarende.

Miljøstyrelsens forslag til ændrede udpegningsarter. Udvalget udarbejdede et skrift, som via Kalckar er sendt til DOF centralt. Vi har peget på at fastholde Havørnen som udpegningsart for Natura 2000. Selv om den ikke yngler i området, er den som ynglefugl i naboskove helt afhængig af f.eks. det Sydfynske Øhav til fouragering.

Vildtreservaterne Odense Fjord og det Sydfynske Øhav. Kurt har lavet et begrundet forslag til ændring af reservatgrænserne i Odense Fjord. Det Sydfynske Øhav står først af de fynske reservater til revision. DOF-Fyn har via DOF's repræsentant i Vildtforvaltningsrådets reservatudvalg begrundet behovet for at forbedre beskyttelsen af ynglende terner og rastende og fældende svaner og gæs i øhavet. Ynglefuglene er også i de seneste år gået tilbage, hvilket viser, at der er behov for yderligere beskyttelse af øerne.

Udvalget screener desuden alle dispensationer til Naturbeskyttelsesloven, landzonetilladelser, fredninger mv. på Fyn for at vurdere, om de har betydning for fuglene. Det drejer sig om 10 – 20 mails om ugen, hvoraf heldigvis kun er få med ”fugl”, som kræver handling eller kommentarer fra DOF.

Udvalget har i december deltaget i koordineringsmødet mellem Naturstyrelsen i Sollerup og DOF-Fyn. Her blev talt om Miljøstyrelsens fugleovervågning, revision af de fynske reservater, naturgenopretning i Naturstyrelsens arealer af Fjordmarken, problemerne for fuglene på øerne nord for Fyn, invasive arter og skovning i yngletiden.